

VIHTI TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2027

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta

(sis + ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	LTK 2025	KJ 2025	KH 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	266 746	646 100	597 419	592 156					
MYYNITUOTOT	48 034	358 100	346 555	415 461					
MAKSUTUOTOT	6 077	6 000	5 500	6 695					
TUET JA AVUSTUKSET	183 660	252 000	215 364	140 000					
MUUT TOIMINTATUOTOT	28 974	30 000	30 000	30 000					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-3 996 548	-4 737 881	-4 729 913	-4 756 259					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 622 898	-2 165 306	-2 167 325	-2 040 743					
PALKAT JA PALKKIOT	-1 308 571	-1 759 836	-1 761 449	-1 711 652					
HENKILÖSIVUKULUT	-314 326	-405 470	-405 876	-329 091					
PALVELUJEN OSTOT	-602 396	-634 565	-630 295	-667 828					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-281 835	-312 070	-308 100	-302 750					
AVUSTUKSET	-174 925	-180 000	-180 500	-190 000					
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 314 494	-1 445 940	-1 443 693	-1 554 938					
TOIMINTAKATE	-3 729 803	-4 091 781	-4 132 494	-4 164 103					

(ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	KEHYS 2025	LTK 2025	KJ 2025	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	266 697	646 100	597 364	654 053	592 156		
TOIMINTAKULUT	-2 634 095	-3 255 543	-3 250 575	-3 416 041	-3 160 113		
TOIMINTAKATE	-2 367 398	-2 609 443	-2 653 211	-2 761 988	-2 567 957		

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointilautakunnan alainen toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -4 164 103. Ulkoinen kehys on -2 761 988 € ja talousarvioesitys -2 567 957 €, alitus kehykseen nähden 194 031 €.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottavat sujuvia, tehokkaita sekä oikea-aikaisia peruspalveluja yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Hyvinvointilautakunta vastaa kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä hyvinvointi- ja nuorisopalvelujen tulosalueista. Kirjasto- kulttuuri- ja museotoimen ja hyvinvointi- ja nuorisopalvelujen tulosalueet ovat osa sivistys- ja hyvinvointipalveluja.

Nuorisopalvelujen toimintaa ohjaa nuorisolaki ja sen toiminnan tavoitteina on mm. nuorten hyvinvoinnin edistäminen, osallisuuden mahdollistaminen ja kasvun sekä kehityksen tukeminen.

Maahanmuuttopalvelujen tehtävänä on huolehtia kuntaan sijoitetuista kiintiöpakolaisista sekä tarjota palveluja kaikille Vihdissä luvallisesti asuville maahanmuuttaneille.

Hyvinvointipalvelut sisältävät lakisääteisen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen sekä Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyön toiminnot. Hyvinvointipalveluilla on merkittävä rooli olla edistämässä paikallista yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja lapsen oikeuksien toteutumista. Yksi merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväalue on yhdyspinnan rakentaminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen toiminta-aluetta määrittelee laki yleisistä kirjastoista (2016/1492) ja museon tehtävistä säädetään museoista annetusta laissa ja asetuksessa (314/2019) sekä kuntien kulttuuritoimintalaki korostaa kulttuurin ja taiteen hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa edistäviä vaikutuksia. Vihdin kuntaorganisaatio on paikallisen kulttuuritoiminnan rakentamisen ja kehittymisen mahdollistaja.

Investoinnit
Irtain omaisuus

Vuosi 2025
Kirjasto

Pääkirjaston lehtisalin kalusteiden uusiminen, 15 000 €
Pääkirjaston lehtisalin kalusteet ovat uusinnan tarpeessa. Tuolit ovat menneet tai ovat menossa rikki.

Vuosi 2027
Kirjasto

Uuden kirjastoauton hankinta, 500 000 €
Nykyinen kirjastoauto on tulossa ajokilometriensä päähän ja uuden kirjastoauton hankinta on ajankohtainen kirjastopalveluiden saavutettavuuden takaamiseksi haja-asutusalueiden ulkopuolella asuville kuntalaisille.

HANKE	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
HYVINVOINTOLAUTAKU NTA								

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUIDEN TULOSALUE		TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Muu irtain omaisuus	MENOT	-51 741	-12 000	-15 000	0	0	-500 000	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-51 741	-12 000	-15 000	0	0	-500 000	0	0
Ensikertainen kalustaminen	MENOT	-101 262	-100 000	0	0	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-101 262	-100 000	0	0	0	0	0	0

HYVINVOINTI- JA NUORISOPALVELUN TULOSALUE		TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Ensikertainen kalustaminen	MENOT	-34 633	0	0	0	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-34 633	0	0	0	0	0	0	0

HYVINVOINTILAUTAKUNTA
YHTEENSÄ

MENOT	-187 636	-112 000	-15 000	0	0	-500 000	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-187 636	-112 000	-15 000	0	0	-500 000	0	0

Lautakunnan strategiset tavoitteet

Hyvinvoivat vihtiläiset

	TAVOITE	TOIMENPIDE JA KUVAUS	MITTARI	LAADULLINEN MITTARI
Hyvinvointilautakunta		Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintojen kehittäminen ja rakenteellistaminen		Strategisen yhdyspintasopimuksen laadinnan edistäminen Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman synkronointityö
	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (TEA-viisari)	Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	TEA-viisari	Liikuntaseurojen kokous 2025
		Liikunta-aktiivisuuden seurantatieto raportoidaan luottamushenkilöille päätöksenteon pohjaksi vuosittain		Liikunta-aktiivisuudesta raportoidaan vuosittaisessa hyvinvointikertomuksen raportissa.
	Lapsiystävällinen kunta - tunnustuksen saaminen	Nykytilankartoituksen pohjalta luotavan toimintasuunnitelman toteuttaminen	Unicefin myöntämä tunnustus	Toimintasuunnitelman noudattaminen
Sivistyslautakunta		Kulttuuripalvelujen laadun ja saavutettavuuden parantaminen		
	Tyytyväisyyden lisääntyminen asuinkuntaan	Nuorille suunnatun toiminnan saavutettavuuden parantaminen		Avoimen nuorisotilatoiminnan mahdollistaminen pienemmissä taajamissa mobiilinuorisotila Pontuksen avulla Kouluilla ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön implementoiminen osaksi omaa toimintaa

Lautakunnan alaisten toimintojen strategisena tavoitteena on tuottaa laadukkaita ja saavutettavia lähipalveluja kaikille kuntalaisille lisäten kuntalaisten tyytyväisyyttä omaa kotikuntaansa kohtaan. Nuorisopalvelujen toimintaa ohjaavat lainsäädäntö, Vihdin kuntastrategia sekä lasten ja nuorten tarpeet. Nuorisopalvelujen toiminnan strateginen painopiste vuonna 2025 on lisätä kuntalaisten tyytyväisyyttä omaa kotikuntaansa kohtaan kehittämällä nuorille suunnattujen palvelujen saavutettavuutta. Strategiseen painopisteeseen kytketyt toimenpiteet liittyvät koulu- ja oppilaitosnuorisotyön sekä liikkuvan nuorisotyön kehittämiseen ja laajentamiseen.

Hyvinvointipalveluissa pääpaino on kuntatasoisen lakisääteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen ja ohjaus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaiken kunnan palvelutuotannon läpileikkaava teema, jonka avulla palvelutuotantoa voidaan ohjata ja kohdentaa entistä paremmin kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävään suuntaan. Hyvinvointipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön sekä Lapsiystävällinen kunta -toiminnan koordinointi. Näiden lisäksi olennaisena tehtävän osana on yhdyspintatyö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä muiden paikallisten, alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa. Vuoden 2025 alkuun sijoittuvat valtuustokausittaiset, Hyvinvointialuelain § 14 mukaiset kunnan ja hyvinvointialueen neuvottelut. Hyvinvointialueen antamien tietojen mukaan neuvotteluissa on tarkoitus edistää kunnan ja hyvinvointialueen välisen yhdyspintasopimuksen laadintaa.

Vuonna 2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä painottuu lakisääteisen, valtuustokausittain päivitettävän laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelu. Valmistelua tehdään poikkihallinnollisessa yhteistyössä kuntastrategian valmistelun rinnalla. Hyvinvointikertomustyössä tehdään myös alueellista yhteistyötä Länsi-Uudenmaan kuntien ja hyvinvointialueen kanssa vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Maahanmuuttopalvelujen tehtävänä on huolehtia kuntaan sijoittuneista kiintiöpakolaisista sekä myös kansainvälistä suojelua ja tilapäistä suojelua saavista asiakkaista. Työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä paikallisten, alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa. Toimintaa ohjaava laki kotoutumisen edistämisestä uudistuu vuoden 2025 alussa lisäten ja laajentaen kuntien vastuita ja velvollisuuksia kotoutumistoimia järjestettäessä.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tuottaa kunnan strategian mukaisesti hyvinvointipalveluja vihtiläisille, tarjoaa pääsyn monipuolisiin kulttuurisisältöihin ja -tapahtumiin ja edistää laaja-alaisesti yhteisöllisyyttä. Toimivan sisäisen ja ulkoisen yhteistyön avulla vuonna 2025 jatketaan laajan kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamista, mikä tuo kulttuurikokemukset osaksi jokaisen lapsen arkea. Vihdin museo on aloittanut täysimittaisen toiminnan uusissa tiloissa ja Kirkkoniemen kulttuurikeskustoiminta käynnistyy täysimääräisesti vuoden 2025 aikana. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tapahtumatuotanto näkyy ja kuuluu. Toimialan pedagoginen koulutustoiminta jatkuu ja kehittyy aktiivisen kirjastotyön, sekä taide- ja museotoiminnan saralla. Digitalisaatio ja tilojen käyttömahdollisuuksien avaaminen näkyvät erityisesti kirjastoaineiston, e-kirjaston ja omatoimikirjastotoiminnan markkinoinnissa.

3.5.1 Hyvinvointi- ja nuorisopalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	LTK 2025	KJ 2025	KH 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	199 887	577 600	520 500	523 156					
TOIMINTAKULUT	-901 618	-1 642 375	-1 635 898	-1 499 447					
TOIMINTAKATE	-701 731	-1 064 775	-1 115 398	-976 291					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset Hyvinvointipalvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, jonka tulee näkyä kunnan

strategisessa suunnittelussa. Kunnan on asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet sekä määriteltävä tavoitteisiin kytkeytyvät toimenpiteet. Kuntalaisten elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden sekä niihin vaikuttavien tekijöiden seuranta kuuluu kunnan tehtäviin. Lainsäädäntö velvoittaa kunnat, hyvinvointialueet sekä muut toimijat tekemään yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kytkeytyy kaikkeen kunnan palvelutuotantoon. Verkostomaisissa ohjusrakenteissa toteuttava ohjaus, seuranta ja koordinaatio sekä yhdyspintatyö ovat hyvinvointipalvelujen keskeisimpiä tehtäviä. Toimintaa ohjaa lakisääteinen valtuustokausittain päivitettävä laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, jonka päivivitys valmistelu, ohjaus ja koordinaatio toteutetaan vuoden 2025 aikana. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kytkeytyy tiiviisti kuntastrategiaan ja sisältää mm. ikäkausisuunnitelmat tavoitteineen ja toimenpiteineen.

Vihdin kunta aloitti keväällä 2021 UNICEF Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyön, jonka tavoitteena on kehittää kunnan palveluja siten, että lapsen oikeudet toteutuisivat kunnassa mahdollisimman hyvin. Kehittämistyötä ohjaa toimintasuunnitelma, jonka sisältämät seitsemän tavoitetta pyritään saavuttamaan määriteltyjen toimenpiteiden avulla. Työtä tehdään monialaisesti kunnan eri tulosalueilla. Keväällä 2025 järjestettävän arvioinnin lopputulos määrittää saako Vihdin kunta Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.

Hyvinvointipalvelut ohjaa ja koordinoi ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä, jonka päämääränä on alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden sekä huumeiden käytön ehkäiseminen ja väheneminen, ongelmallisen rahapelaamisen ehkäiseminen sekä mielen hyvinvoinnin tukeminen. Hyvinvointipalvelujen tehtäviin kuuluu päihteisyyden ja mielenterveyteen liittyvän indikaattori- ja ajankohtaistiedon koonti ja raportointi hyvinvointilautakunnalle, joka on ehkäisevästä mielenterveys- ja päihdetyöstä vastaava toimielin.

Nuorisopalvelut

Nuorisolaissa säädetään nuorisotyön ja -toiminnan edistämisestä ja nuorisopolitiikasta sekä niihin liittyvistä vastuista. Laki määrittelee nuorisotyön ja -politiikan kuuluvan kunnan vastuunalaisiin tehtäviin. Kunnan rooli on luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotyötä ohjaavat lainsäädäntö, Vihdin kuntastrategia sekä lasten ja nuorten arjesta nousevat tarpeet. Kokonaiskuvan muodostamiseksi tarpeita arvioidaan kansallisen, alueellisen ja paikallisen hyvinvointitiedon (kouluterveyskysely, hyvinvointialueen tiedonkeruut, omat tiedonkeruut) sekä monialaisista verkostoista saatavan ilmiötiedon perusteella. Tällä hetkellä esille nousevat vahvasti mielenterveyteen liittyvät teemat. Kunnallisen nuorisotyön keskeisenä tehtävänä on järjestää turvallista, osallistavaa, saavutettavaa ja laadukasta toimintaa vihtiläisille nuorille. Saavutettava ja turvalliseksi koettu toimintaympäristö, helposti lähestyttävät aikuiset sekä mielekäs tekeminen tukevat lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Vihdin nuorisopalvelut jaetaan avoimeen nuorisotyöhön ja erityisnuorisotyöhön. Avoimen nuorisotyön palveluvalikoimaan kuuluvat mm. nuorisotilatoiminta, mobiili nuorisotyö, erilaiset tapahtumat sekä pienryhmien ohjaaminen. Erityisnuorisotyö toteuttaa palveluohjauksellista etsivää nuorisotyötä sekä nuorten työpajatoimintaa. Molempien työmuotojen nuorisolain asettamina tavoitteina on tukea ja auttaa nuorta pääsemään opintojen, työelämän tai muiden tarvitsemiensa palvelujen piiriin. Avoimen nuorisotyön

ja erityisnuorisotyön yhteinen työmuoto on koulu- ja oppilaitosnuorisotyö, jota on kehitetty suurelta osin hankemuotoisena lähes neljän vuoden ajan. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tavoitteena on ohjata ja tukea oppilaita ja opiskelijoita esimerkiksi elämänhallintaan, koulunkäyntiin tai opiskeluun, vapaa-aikaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi Vihdin, Lohjan ja Karkkilan alueella toimii Ankkuritiimi, jossa työskentelee erityisnuorisotyöntekijä, poliisi, sosiaalityöntekijä ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Ankkuritiimin tapaamiseen ohjaututaan yleensä rikosilmoituksen tai lastensuojeluilmoituksen kautta. Tapaaminen järjestetään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja sen tarkoituksena on tarjota perheelle tukea ja tarvittaessa ohjata avun piiriin.

Vihdin nuorisopalvelujen strateginen painopiste on tyytyväisyyden lisääminen kotikuntaan parantamalla ja kehittämällä nuorille suunnattujen palvelujen saavutettavuutta. Tätä tavoitellaan mobiiliin nuorisotyön sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön avulla nuoria osallistaen. Nuoret pääsevät esimerkiksi ideoimaan toimintojen sisältöjä, suunnittelemaan Nuorten Vihti -matkailuauto Pontuksen reittejä ja aikatauluja sekä osallistumaan toiminnan järjestämiseen. Nuorilta säännöllisesti kerättävä palaute huomioidaan toimintaa kehitettäessä.

Maahanmuuttopalvelut

Maahanmuuttopalvelujen tehtävänä on huolehtia kuntaan sijoittuneista kiintiöpakolaisista sekä kansainvälistä suojelua ja tilapäistä suojelua saavista asiakkaista antamalla tukea elämän eri osa-alueisiin liittyvien asioiden hoidossa. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi viranomaisasioinnit, asumis- ja koulutusjärjestelyt, työllistymisen tukeminen, terveydenhoito- ja sosiaalipalvelujen saavuttaminen sekä lasten päivähoitoon, kouluun sekä harrastuksiin liittyvät asiat. Lisäksi maahanmuuttopalvelujen kohderyhmää ovat myös pidempään maassa asuneet ulkomaalaistaustaiset vihtiläiset sekä kaikki työperäiset maahanmuuttajat.

Työ on luonteeltaan verkostomaista ja pitää sisällään tiivistä yhteistyötä viranomaistahojen, hyvinvointialueen, paikallisten yhdistysten, seurakuntien sekä vapaaehtoisten kanssa. Kunnan sisäinen yhteistyö esimerkiksi työllistymistä edistävän Navigaattori-hankkeen kanssa tehostaa toimintaa. Kotoutumiseen kytkeytyvän verkoston koonti on vahvistanut kunnan kykyä vastaanottaa kiintiöpakolaisia jatkossa. Yhteistyö mahdollistaa monipuolisempien integroitumista tukevien tilaisuuksien ja toimintojen järjestämisen ja myös vahvemman tuen pakolaisperheille erityistilanteissa. Kunnan osuutta pakolaisten vastaanottoprosessista on kehitetty ja tällä hetkellä palvelutarpeisiin pystytään vastaamaan nopeasti ja tehokkaasti. Uudet toimitilat Nummelan keskustassa ovat osaltaan tehostaneet palvelujen saavutettavuutta sekä mahdollistaneet avoimien vastaanottoaikojen toteuttamisen.

Tarve viranomaisyhteistyölle alueellisella tasolla tulee lisääntymään uudessa kotoutumislaisissa kunnalle määritettyjen velvoitteiden vuoksi. Uuden lain päätavoitteita ovat mm. maahan muuttaneiden työllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen sekä myönteisen vuorovaikutuksen vahvistaminen eri väestöryhmien kesken. Merkittävä lakiuudistuksen tuoma muutos on velvollisuus järjestää palvelut kaikille Suomessa luvallisesti asuville maahanmuuttaneille. Kunnalla on oltava toimipisteitä, joissa maahanmuuttanut voi saada henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa riippumatta maahanmuuton syistä tai maassaolon kestosta. Tietoa on annettava esimerkiksi suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelu- ja koulutusjärjestelmästä, työelämästä sekä maahanmuuttajan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Toimintaa ohjaa vuoden 2024 loppuun mennessä laadittava kotoutumishjelma. Kotoutumishjelman tulee sisältää osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, henkilökohtaisen kotoutumissuunnitelman laadinta, monikielinen yhteiskuntaorientaatio, kielitaidon testaus sekä tiedot muusta koulutuksesta sekä palveluista, jotka edistävät paikallisen kielen osaamista, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä.

3.5.2 Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	LTK 2025	KJ 2025	KH 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	66 859	68 500	76 919	69 000					
TOIMINTAKULUT	-3 086 654	-3 095 506	-3 094 015	-3 256 812					
TOIMINTAKATE	-3 019 795	-3 027 006	-3 017 096	-3 187 812					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vihdin kunnankirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisia, asiantuntevia ja kattavia kirjastopalveluita. Kirjasto tarjoaa pääsyyntä aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Toiminta perustuu lakiin yleisistä kirjastoista (2016/1492).

Vihdin kunnankirjasto palvelee pääkirjastossa, Kirkonkylän kirjastossa ja kirjastoautossa. Kirjastojen laajat aukioloajat lisäävät tilojen käyttöastetta ja mahdollistavat esimerkiksi etätöskentelyn ja kokous- ja tapahtumakäytön. Kirjaston näyttely- ja tapahtumatoiminta tekevät kirjastosta merkittävän kulttuuritoimijan Vihdissä ja kirjastotoiminta tukee laajasti kuntalaisten hyvinvointia. Kehittyvän e-aineiston ja verkkosisällön myötä toiminta tukee kunnan digitalisaatiota. Vihdin kunta liittyi keväällä 2024 mukaan valtakunnalliseen kuntien yhteiseen E-kirjastoon, joka varmistaa tasa-arvoiset ja laadukkaat e-kirjastopalvelut kunnan asukkaille. Kirjasto toimii lukemisen edistämisen, mediakasvatuksen ja elinikäisen oppimisen keskuksena. Laajaa ja aktiivista yhteistyötä toteutetaan muun muassa opetustoimen ja varhaiskasvatuksen, sekä 3. sektorin toimijoiden kanssa. Vihdin kunnan kirjastoautopalvelun jatkoston tarkastelun tueksi talousarvion liitteenä on päivitetty kirjastoautotoiminnan selvitys, joka on alunperin tehty vuonna 2020. Kirjastoautopalvelun jatkaminen vaatii investoinnin uuteen kirjastoautoon.

Historia on elävää ja ympäröi meitä kaikkia. Kulttuuriperintö tuo merkityksellisyyttä, syvyyttä ja perspektiiviä sekä Vihtiin että koko maailmaan. Vihdin museo on paikallisen kulttuuriperinnön asiantuntija, museopalveluiden tuottaja, toimialansa kehittäjä ja viranomainen. Museon tehtävistä säädetään museoista annetusta laista ja asetuksessa (314/2019). Vihdin museopalvelut tarjoaa uusia malleja ja työkaluja kulttuuriperinnön vapaampaan ja monipuolisempaan käyttöön. Kehitämme jatkuvasti uusia digitaalisia palveluita, yhteistyön tapoja sekä asiakaskokemusten että kuntaorganisaation tavoitteiden valossa. Avaamme osaamisemme yhteiskunnan käyttöön, paikallisen päätöksenteon tueksi ja otamme rohkeasti kantaa alammme liittyviin yhteiskunnallisiin aiheisiin. Työmme vahvistaa kestävästä kehitystä ja yhteistä hyvinvointia. Innostamme kuntalaisia kokemaan vihtiläisen kulttuuriperinnön omakseen ja osallistumaan yhdessä siitä huolehtimiseen.

Kuntien kulttuuritoimintalaki korostaa kulttuurin ja taiteen hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa edistäviä vaikutuksia. Vihdin kuntaorganisaatio on paikallisen kulttuuritoiminnan rakentamisen ja kehittymisen mahdollistaja. Kulttuuripalveluiden tehtävä on vahvistaa vihtiläisten taiteen tuottajien toimintaedellytyksiä, lisätä kuntalaisten osallisuutta taiteeseen ja kulttuuriin sekä edistää kulttuuristen oikeuksien toteutumista.

Kunnassa toimii viisi taiteen perusopetusta antavaa opistoa kuvataiteen, käsityön, musiikin ja tanssin aloilta, joiden toimintaa kunta tukee vuosittain kumppanuussopimuksella sovitulla taloudellisella avustuksella, sekä osoittamalla tiloja opetuskäyttöön. Musiikkiopistopalveluita ostetaan lisäksi Lohjan kaupungilta. Vapaata sivistystyötä alueella tarjoaa Hiiden Opisto, jonka toimintaa tuetaan kuntasopimuksella yhteistyössä Siuntion ja Lohjan kaupungin kanssa. Vuonna 2024 Vihdin kunta tuki kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjä 45.000 eurolla kohde- ja yleisavustuksien muodossa. Kulttuuripalvelut pitää yllä valtakunnallisesti arvostettua,

laadukasta kotimaista taidetta ilmaiseksi kuntalaisille esittelevän, taidegalleria Galleria Pictorin toimintaa. Taide- ja tapahtumatuotantoa toteutetaan yhteistyössä paikallisten luovien alojen toimijoiden, yhdistysten ja yritysten kanssa.

Toiminnan ja talouden kannalta yleisten kulttuuripalveluiden suurimmat ponnistukset vuodelle 2025 ovat Kirkkoniemen Kulttuurikeskuksen, Kultsan, toiminnan täysimääräinen käynnistäminen sekä kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamisen jatkaminen. Kulttuurikasvatussuunnitelma tuo laadukkaat kulttuuri- ja taidekokemukset osaksi jokaisen vihtiläisen lapsen arkea. Laajamittaisen kunnan kulttuuritoiminnan, kulttuurikasvatussuunnitelman toimeenpanon ja kulttuurikeskuksen jatkuva kehittäminen vaativat henkilöstöresursseihin panostamista. Talousarviossa esitetään uutta kulttuurituottajan tehtävää vahvistamaan lakisääteisiä kulttuuripalveluita. Uuden kulttuurituottajan tehtäväkuva rakentuu kulttuurikasvatuksen jalkauttamisen ja sen jatkuvan kehittämisen ympärille.

Kulttuuripalveluiden toiminnan ydin on kunnan toimijoiden aktivoimisessa osaksi palvelujen tuottamista ja kehittämistä. Kehitystyön tähtäimenä ovat pitkäjänteisen ja kestäväen toiminnan turvaamisen vaatimat rakenteet ja resurssit. Suurin haaste kulttuuripalveluiden tuottamiselle ja kehittymiselle Vihdin kunnassa on valtakunnallisella ja alueellisella tasolla vertailtuna keskiarvoa huomattavasti pienemmät taloudelliset resurssit. Kuntaliiton kustannusrakennetavallisuuden mukaan Vihdin kulttuuripalvelujen kustannukset asukasta kohti ovat alle koko maan keskiarvon ja noin kolmannes vähemmän Uudenmaan kuntien tasosta.

Kirjaston tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TOT 6/2024	LTK 2025
Lainat	453 023	525 120	556 831	550 000	280 214	550 000
Lainat / asukas	15	18	19	19	10	19
Kävijämäärä	303 906	392 594	465 797	400 000	251 961	450 000
Nettomenot €/ asukas (ulk.+ sis.)	51,87	53,09	56,25	57,13	35,84	60,85
Nettomenot €/ asukas (ulk.)	32,06	32,34	34,74	34,44	18,23	37,06
Nettomenot €/laina (ulk.+sis.)	3,35	2,93	2,91	3,05	3,75	3,2
Nettomenot €/laina (ulk.)	2,07	1,78	1,8	1,84	1,91	1,95

Huom! Lainoissa fyysiset- ja e-aineistolainat. Kävijämäärässä fyysiset- ja verkkokävijät

Museon tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TOT 6/2024	LTK 2025
Näyttelyjen määrä	4	2	4	3	2	3
Kävijämäärä	2 504	1 593	6 904	6 500	2 244	6 500
Nettomenot €/ asukas (ulk.+ sis.)	8,8	11,29	12,92	13,69	6,54	13,48
Nettomenot €/ asukas (ulk.)	3,55	3,67	4,35	4,66	2,04	5,12
Nettomenot €/kävijämäärä (ulk.+sis.)	102,75	205,25	53,91	61,79	85,54	59,96
Nettomenot €/ kävijämäärä (ulk.)	41,49	66,64	18,16	21,03	26,72	22,79